

POŠTNI GLASNIK

Stanovsko in strokovno glasilo Zveze poštne organizacij za Slovenijo v Ljubljani.

Izhaja 1. in 15. v mesecu. — Cena 24 dinarjev na leto. Naročnina se vnaprej plačuje. — Oglasi po dogovoru. — Poština plačana v gotovini.

Rokopise na uredništvo „Poštnega Glasnika“ v Ljubljani. Reklamacije, oglase in drugo pa na upravništvu lista. Rokopisi se ne vračajo.

Letnik V.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1925.

8. številka

Joja:

Napredovanja v višje položajne skupine.

Z dekretom gospoda ministra pošte in telegrafa od 27. februarja 1925 je napredovalo blizu 100 uradnikov II. kategorije, ki služujejo v področju ljubljanske poštne direkcije, iz 4. skupine v 3. položajno skupino. To je v redu in prav, ker to napredovanje bi se bilo moralo že davno izvršiti. Uredba o razvrščevanju poštne nameščencev po novem uradniškem zakonu predpisuje namreč, da spada od pb, uradnikov II. kategorije 20% v 2. skupino, 30% v 3. skupino in 50% v 4. skupino. Doslej pa so bili razdeljeni ti uradniki tako, da je bilo samo 11% uradnikov v 2. skupini, samo 19% v 3. skupini, zato pa 70% v 4. skupini.

Glede uradnikov, katerim pripada po uredbi 3. položaj, se je torej z najnovjšim napredovanjem krivica popravila in razmerje je izravnalo. Slediti morajo še napredovanja iz 3. skupine v 2. skupino in na ta način izpraznjena mesta 3. skupine takoj nadomestiti z nadaljnjim napredovanjem uradnikov iz 4. skupine. To napredovanje je torej v redu, ni pa v redu način, po katerem se je izvedlo. Za podlago razmerja, po katerem se je izvedlo to napredovanje, se je vzel namreč čin in službeni položaj, katerega je imel uradnik pred 1. septembrom 1923. Iz te napačne in po našem mnenju protizakonite premise izvira krivično razmerje med posameznimi uradniki in je povod nadaljnim krivicam, ki so jih trpeli nekateri uslužbenci pred prevedbo po novem uradniškem zakonu.

Tej napačni podlagi, po kateri se je izvedlo to napredovanje, je dal povod odlok ministrstva pošte in telegrafa št. 4461 od 29. januarja t. l., ki se glasi:

»S prevedbo na novi zakon se ni prav nič izpremenilo činovno razmerje med osebami, ki so bile po položaju, na katerem so bile ob prevedbi, uvrščene v isto skupino kake kategorije. Zato se smatra za starejšega uslužbenca v skupini tisti uslužbenec, ki je prej dosegel položaj, s katerega je bil dne 1. septembra 1923 preveden. To načelo velja tudi za uslužbenca, ki so imeli pred prevedbo različne letne plače, pa so bili dne 1. septembra 1923 uvrščeni v isto skupino. Tudi pri teh se smatra za starejšega uslužbenca v skupini tisti uslužbenec, ki je pred prevedbo prej dosegel položaj z večjo plačo.«

Ministrstvo pravi v svojem odloku, da je izdala to mišljenje »Centralna komisija za izvrševanje in uporabo uradniškega zakona«. Vendar nikakor ne moremo razumeti, kako je prišla ta komisija do tega, da jemlje za podlago činovnega razmerja med posameznimi uslužbenci tisto činovno razmerje, ki je bilo pred novim uradniškim zakonom. Po členu 252 uradniškega zakona so prestali z dnem razglasitve tega zakona v Službenih Novinah (1. sept. 1923) veljati vsi zakoni, ki so veljali do tega dne za civilne

državne uslužbenca, kolikor niso odrejene izjeme s tem zakonom.

S prevedbo po novem uradniškem zakonu je bil uvrščen vsak državni uslužbenec v določeno kategorijo, skupino in stopnjo osnovne plače. S to uvrstitvijo je bilo torej dano točno činovno razmerje med posameznimi uslužbenci tako glede kategorije, kakor glede položaja in glede službenih let. Državni uslužbenci smo novi uradniški zakon baš zato tako težko pričakovati, da so se nam s tem zakonom popravile krivice, ki smo jih nekateri morali dotlej trpeti. Če se pa vzame zdaj za podlago činovnega razmerja zopet tisto razmerje, ki je veljalo pred novim zakonom, smo zopet tam, kjer smo bili.

Pa ne samo, da nam je to mišljenje Centralne komisije, ki jemlje za podlago prejšnje zakone, ko ima vendar z novim uradniškim zakonom točno urejeno činovno razmerje med posameznimi uslužbenci, nerazumljivo, nego se nam zdi to mišljenje naravnost nezakonito. Člen 117 uradniškega zakona namreč jasno določa, da se odreja čin uradnikov iste kategorije v temle redu:

1. po skupini, v kateri so;
2. če so po skupini enaki, odloča dolžnost službe v tej skupini;
3. če so tudi po dolžnosti službe v isti skupini enaki, odloča dolžnost službe, ki se šteje v napredovanje;
4. če je služba, ki se šteje za napredovanje, enaka, odloča služba, ki se šteje za pokojnino;
5. če je tudi služba, ki se šteje za pokojnino, enaka, odloča datum rojstva

Ker so se izvršila ta napredovanja zato, da se izpopolne izpraznjena mesta v smislu uredbe o razvrščevanju, bi se moralo postopati pri popolnjevanju teh mest tudi po določilih člena 62 uradniškega zakona, ki pravi:

1. Prvenstvo imajo kandidati, ki imajo največ svojstev, katere jih posebno usposablja za mesto, ki se popolnjuje. Pri tem je treba upoštevati ne samo najboljšo letno oceno v poslednjih treh letih, nego tudi največjo strokovno in življenjsko izkušnost, značaj in izvestno posebno izobrazbo

2. Ob enaki sposobnosti imajo prvenstvo oni, ki so služili že prej, ali služili dalje časa v neposredno nižji skupini, potem oni, ki so služili ali dalje časa služili v skupini, nižji od te, ob enakosti tudi teh pogojev, pa oni, ki so od dne, ko so vstopili v službo, dalje časa v službi, ki se jim šteje za napredovanje.

Nam se vidi zakon v tem pogledu popolnoma točen, jasen in pravičen. Jasen tako, da ne more biti dvoma, da je na primer uradnik II. kategorije, 4. skupine in četrte stopnje osnovne plače v smislu zakona po činu starejši in torej po činu višji, kakor uradnik II. kategorije, 4. skupine in druge stopnje osnovne plače. Kajti prvi uradnik služi 9 do 12 let, dočim je njegov tovariš samo 3 do 6 let v državni službi, pa v isti skupini, torej ima prvi uradnik po členu 62

in po točki 2 in 3 člena 117 uradniškega zakona prvenstvo pri popolnjevanju izpraznjenih mest pred drugim uradnikom.

Kljub tem jasnim določilom zakona pa se je pri nas izvršilo napredovanje drugače, namreč na podlagi, da je uradnik s 7 službenimi leti po činu starejši od uradnika iste skupine z 12 službenimi leti. Napredovanje se je pač izvršilo na podlagi prej citiranega ministrskega odloka oziroma mišljenja Centralne komisije, to je na podlagi činovnega razmerja od 31. avgusta 1923. Takrat so bili n. pr. vsi naši najmlajši maturantje, ki so komaj izšli iz kurza, poštarji V. razreda, dočim smo ostali uradniki nematurantje, z istimi izpiti, pa s trikrat, štirikrat več službenimi leti, poštarji VI. razreda. Ta krivica se nam je delala do 1. sept. 1923. Z novim zakonom se je naše činovno razmerje izpremenilo, to je pravično popravilo, tako da smo prišli sicer vsi v isto kategorijo in v isto skupino, toda tisti, ki smo imeli več službenih let, v višjo stopnjo osnovne plače, s čimer smo ranžirali pred tistimi, ki so bili včeraj še pred nami.

Po najnovjšem ministrskem odloku pa je prišel maturant s 7 službenimi leti v 3. skupino, dočim je ostal nematurant iste skupine z 12 službenimi leti v 4. položajni skupini. Prizadeti, pa tudi nekateri neprižadeti, zagovarjajo to ministrsko naredbo s tem, češ da so hodili maturanti 8 let v gimnazijo, dočim smo hodili mi samo 4 leta v srednje šole. K temu naj mi bo dovoljeno pripomniti sledeče:

1. Niso hodili vsi maturanti 8 let v gimnazijo, če tudi ima gimnazija 8 razredov, kajti večina maturantskega naraščaja je napravila med vojno dva ali celo tri gimnazijske razrede z maturo vred v enem letu. Na drugi strani je pa tudi med našim uradništvom dosti takih, ki imajo 5, 6 ali še več gimnazij.

2. Zame in za vsakega pravičnega človeka je enkrat za vselej nesporno, da so za poštne uradnike važnejša štiri leta poštne službe, kakor pa štiri leta gimnazije. Če se upoštevajo v višji čin enemu štiri leta daljšega pohajanja v šolo, se morajo najmanj tako upoštevati drugemu štiri leta daljšega službovanja pri pošti.

3. Razlika šolskih let med poštne maturanti in nematuranti — uradniki II. kategorije — je dve, tri ali največ štiri leta. Razlika činovnega razmerja, ki se je zdaj vnesla med ti dve skupini, pa znaša 5 let ali še več, kajti vsi maturanti s 7 službenimi leti so prišli v 3. skupino, dočim so ostali v 4. skupini tudi nekateri taki, kateri imajo že 12 vštvenih službenih let.

4. Sploh pa je zame in za vsakega pravičnega človeka nesporno, da mora in sme biti podlaga za razvrščevanje uradnikov po položajnih skupinah samo zakon, to je zakon o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih od 1. sept. 1923. Ta zakon, oziroma prej citirani členi tega zakona, dajejo prvenstvo glede šolske izobrazbe samo onim

kandidatom, kateri imajo drugače enake pogoje. To se pravi, samo pri uradnikih, ki imajo isto kategorijo, isto položajno skupino in enako število službenih let, ima od obeh šele prvenstvo oni, ki ima višjo šolsko izobrazbo.

Iz navedenega jasno sledi, da se je posrečilo doslej nam še neznanim močem zopet vzpostaviti zid, ki naj loči poštno prometno uradništvo. Mi ne bi imeli ničesar proti temu zidu, če bi ga predvideval uradniški zakon ali uredba o razvrščevanju po tem zakonu. Toda to je ravno tisto, da je novi uradniški zakon, kakor tudi uredba, ta zid, ki je slonel na zastarelih in nazadnjaških avstrijskih zakonih, podrl. Do danes se uradniški zakon še ni z nobenim členom in z nobeno zakonito naredbo v tem pogledu izpremenil. Zato se čudimo, da je »Centralna komisija za izvrševanje in uporabo uradniškega zakona« šla preko svojega lastnega zakona in vzela za podlago zopet stare, krivične avstrijske zakone in naredbe, ki so prišle s členom 252 uradn. zakona enkrat za vselej ob vso veljavo. Seveda velja prav isto, kakor sem tu navedel primer mlajših uradnikov 4. skupine, tudi za starejše in višje uradnike, n. pr. za prejšnje kontrolorje III. in V. razreda. Pri njih je razlika v činovnem razmerju med maturanti in nematuranti čisto še večja.

V imenu zakona zahtevamo, da se dela po zakonu in da se nezakonito mišljenje Centralne komisije prekliče.

Pripravniki izpiti.

Ministrstvo, odnosno strokovni svet pri ministrstvu pošte in telegrafa nikakor neče odstopiti od zahteve, da morajo napraviti št. pripravnik II. in III. kategorije strokovni izpit, če hočejo napredovati v pomožno skupino. Strokovni svet se sklicuje na člene 14, 16, 18, 47, 54 in 56 uradn. zakona. To sklicevanje pa ne drži popolnoma, kajti po nekaterih teh členov se da tudi ravno nasprotno dokazati. Člen 14 določa, da je državna služba v prvih treh letih začasna. Po členu 16 postane uslužbenec po preteku začasne službe (3 leta) stalen ob pogojih, ki jih določa zakon. Ti pogoji so navedeni v členu 18, ki pravi, da postane uslužbenec stalen, če je izpolnil obče predpisane pogoje in če ga je komisija za oceno spoznala za sposobnega, da postane stalen.

Člen 47 določa, da traja služba v vsaki stopnji osnovne plače 3 leta in da napreduje po tem roku avtomatski v višje stopnje; **začasni uslužbenec pa ostane na svoji stopnji, dokler ne postane stalen.** Vsi naši pripravniki, ki so dovršili 3 leta službe, pa so po nalogu iste oblasti napredovali v 2. stopnjo osnovne plače. Znamenje torej, da jih je ministrstvo s tem spoznalo za stalne in da odpadejo vsi nadaljnji pogoji.

Po členu 54 se ministrstvo opira na to, da ne predpisuje ta člen, da ne sme biti rok za polaganje izpita nikoli daljši od 3 let od dneva vstopa v službo, nego da rok za pridobitev pravice do izpita ne sme biti nikoli daljši od treh let od dne vstopa v službo. Ta »rok za pridobitev pravice« se nam zdi po eni strani precej nejasen, po drugi strani pa konstatiramo, da je tudi tak rok že zapadel. Kajti pri naših pripravnikih II. kategorije je minilo že 5—7 let od dne vstopa v poštno službo, zato je njihov »rok za pridobitev pravice do izpita« že pred 2—4 leti zapadel.

Kakor znano, se je Sekcija št. činovnikov obrnila na »Savez poštanskih, telegrafskih i telefonskih nameštenika« v Beogradu za intervencijo, da se ti izpiti prekličejo (glej »Poštni glasnik« štev. 4 od 15. februarja 1925, stran 2). Na naš dopis smo prejeli od Saveza sledeče pojasnilo:

»Polaganje izpita št. pripravnikov II. kat. bo po sporočilu merodajnih faktorjev obvezno. Ni pogoj, da pripravnik po položenem izpitu mora priti v 4. skupino II. kategorije. S položitvijo izpita in s komisijsko oceno se odloči, ali se uslužbenec prevede za stalnega ali da ni sposoben, da se prevede za stalnega. V tem drugem slučaju se odpusti tak uslužbenec iz državne službe. Po novem uradniškem zakonu ima minister diskrecionarno pravico, ali hoče prevesti pripravnika 5. skupine II. kategorije v 4. skupino ali ne. Po določenih uradniškega zakona more biti pripravnik v 5. skupini tudi dalje, kakor 3 leta, toda po izteku 3 let službe, če napravi izpit in če ga komisija oceni kot sposobnega za stalnega, se mora z ministrovim rešenjem prevesti za stalnega uslužbenca. V tem primeru ima pripravnik pravico do 100 odstotkov položajne plače in ne samo do 60 odstotkov.«

Iz vsega tega sledi, da je upanje na preklic teh izpitov silno majhno. Sekcija poizkusi še zadnje sredstvo, da reši naše pripravnike od tega izpita. Takoj po rekonstrukciji vlade pošlje svojega delegata v Beograd, da intervenira pri ministrstvu v različnih važnih zadevah našega članstva. Ker je za sedaj vprašanje pripravniških izpitov najvažnejše in najnujnejše, odide z delegatom tudi zastopnik pripravnikov, da kot direktno prizadeti poizkusi z delegatom vred odvrniti merodajne faktorje od tega sklepa, ki vse naše pripravnike preobčutno zadene. Oziroma, ako so ti izpiti res neobhodno potrebni, da vsaj izvemo, kako, kje in s kakšnimi sredstvi naj se pripravniki pripravljajo na ta izpit, ter kdaj, kje in kako ga naj polagajo.

Prizadeti tovariši in tovarišice morajo priznati, da stori in bo storilo njihovo društvo vse, kar je v njegovih močeh. Če kljub vsemu ne bo uspelo, ni to krivda podpisane organizacije.

Sekcija poštних, telegrafskih in čekovnih činovnikov.

Poštninska prostost v Avstriji odpravljena.

Dolgovezni, zamotani, samih izjem polni zakon o prostosti poštne od 2. oktobra 1865 je republika Avstrija razveljavila in ga nadomestila z novim zveznim zakonom od 20. decembra 1924. Mesto prejšnjih 10 členov, tucatov odstavkov in stotin pripomb ima novi zakon samo kratke 4 paragrafe, ki se glase:

§ 1. Vse oprostive poštних pristojbin, ki so bile izdane na podlagi zakona od 2. oktobra 1865 ali pa na podlagi katerihkoli poznejših zakonitih odredb, se razveljavljajo. Izjemo tvorijo samo oprostive, ki slone na meddržavnih dogovorih in pa s členom 114 zakona od 14. novembra 1922 priznana poštinska prostost avstrijske narodne banke.

§ 2. Z naredbo zvezne vlade se določijo, katere oblasti in uradi bodo mogle pristojbine za nepriporočene službene pisemske pošiljke plačevati v letnih paušalnih zneskih in kako se bodo te pristojbine ugotovile in plačevale. Take pisemske pošiljke morajo imeti na naslovni strani službeni naziv pošiljajoče oblasti in pripombo »letna pristojbina« (paušal).

§ 3. Plačevanje poštних pristojbin za pošiljke od oblasti in uradov zveze (države), dežel, okrajev in občin, kakor tudi predaja in izdaja službenih pošiljk teh uradov, se uredi s posebno naredbo.

§ 4. Paragrafa 1 in 2 tega zakona stopita v veljavo dne 1. januarja 1925 z omejitvijo, da se za v § 2 imenovane poštne pošiljke ne plačujejo do 28. februarja 1925 nikake poštne pristojbine, če so bile te pošiljke doslej poštne proste in če imajo v § 2 predpisane označbe.

Tako se je torej avstrijska republika otrsela izrabljanja poštne uprave od strani vseh mogočih oblasti, uradov, ustanov in organov, katerih pošiljke je moraja sprejemati, prevažati in izdajati brez plačila poštних pristojbin. Karkoli pošta rabi od drugih uprav, mora plačati, od pošte pa bi hotelo že vsako »Društvo za pobijanje ščurkov« in že vsak agent, da mu prevaža njegove pošiljke brezplačno.

Neprimerno bolj kakor Avstrija, bi potrebovala naša država novega zakona o poštinski prostosti. V naši državi je namreč urejena poštinska prostost na podlagi 5 različnih zakonov, ki so jih imele posamezne države ali pokrajine pred ujedinenjem. V Sloveniji in v Dalmaciji velja še vedno ravno isti zakon, ki ga je zdaj Avstrija razveljavila, namreč bivši avstrijski zakon o prostosti poštne od 2. oktobra 1865. leta. Ta zakon je ogledalo avstrijskega birokratizma in uradne zamotanosti. Od samih izjem, pripomb in podpripomb je tako zmešan kot labirint, da se znajdeš v njem. To kompliciranost je po ujedinenju naše ministrstvo še povečalo z različnimi izpremembami, novimi oprostivami in novimi izjemami, da je nastal pravcati kaos, iz katerega se nihče več ne izpozna.

Ta zmešnjava ni mogla roditi drugih posledic, kakor te, ki so faktično nastale. Vse mogoče zadruge, korporacije in osebe, ki imajo kakšen pečat, pošiljajo v velikih rjavih ovitkih svoje pošiljke s primombo »poštne prosto« brez plačanja poštних pristojbin. Ne rečem, da se dogaja to v Sloveniji, v drugih pokrajinah pa ta praksa baje lepo cvete.

Ministrstvo že 3 leta pripoveduje, da izdeluje ali pa, da je že izdelalo načrt za nov zakon o prostosti poštne oziroma načrt za nov poštni zakon. Že 3 leta tudi ob vsaki priliki zatrjuje, da izide »v najkrajšem času« zakon, ki bo ukinil vso poštinsko prostost. Pa ni od nikoder ne tega najkrajšega časa, ne zakona, ne ukinitve poštinske prostosti, marveč še nasprotno, še nova oproščanja (»povlastice«) se izdajajo.

Kmalu po ujedinenju se je izrazil višji uradnik poštnega ministrstva, da je že izdelan zakonski projekt o poštinski prostosti in da bo imel novi zakon en sam stavek: »Od plačevanja poštних pristojbin ni v Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev nikdo oproščen.« To bi bila korenita in idealna remedura v prid tako poštni blagajni, kakor tudi poštним uslužbencem, zlasti pa dijakom poštne šole, katerim se ne bi bilo treba učiti zamotanih določb, kdo, kdaj in pod kakšnimi pogoji je oproščen poštne.

Sicer pa, če že pride do tako temeljite izpremembe ali ne. Vsekakor pa je potrebno, da se ta pravica omeji, določbe pa poenostavimo. Jasno, kratko in kategorično naj se določijo, kdo je oproščen poštne (paušalno), naj se ne vnese niti ena izjema, pa bo pridobila poštna blagajna, uslužbenci pa bodo vedeli točno, ali je pošiljka prosta poštne ali ne, in tako bo tudi onemogočena zloraba poštinske prostosti. Glavno pa je, da izide ta zakon res v najkrajšem času, kajti po 7 letnem skupnem državnem življenju je pač sramota, da velja v isti državi v isti zadevi 5 različnih zakonov.

Znana ugledna tvrdka

Drago Schwab

javlja vsem cenj. poštним uradnikom (cam), da prodaja vsa oblačila na mesečno obroko. Tozadevna pojasnila in drugo rešuje tvrdka obratno.

Občni zbor Zveze poštних organizacij

bo v nedeljo, dne 17. maja t. l. v Ljubljani.

Lokal, uro in spored občnega zbora objavimo v „Poštne glasniku“ od 1. in 15. maja t. l.

Štirje temperamenti pred poštne okencem.

Sangvinik: Saperment, zopet lepo vse polno! Lep čas bo trajalo, preden pridem na vrsto. Pa morda odpro še drugo okence in pojde hitreje, kakor si mislimo... Saj sem rekel, že zopet so trije gotovi. Naslednji se sicer vsekakor predolgo mudi... O, dobro jutro, gospod Pogačnik, tudi že pokoncu? Hočete tudi dati pošti nekaj zaslužiti? Koliko si ljudje pišejo, neverjetno! Danes gre malo dolgo, preden pridemo na vrsto. Nič zato, drugič nanese prilika zopet boljše... Če bi bilo le malo manj toplo tukaj. Drugače stojim čisto rad pred okencem, je res zabavno, tukaj se tako lepo opazuje in spoznava ljudi... Moram reči, malo počasi gre, toda uradnik stori res, kolikor more, in moram ga občudovati, kako mu gre hitro izpod rok... Vidite, samo še dva človeka sta pred nami!...

Melanholik: Oh, ljuba nebesa, tolika množica ljudi! Kdo ve, če ne umrjem prej, preden dobim svojo 50 parsko znamko. Če me zdajle zadene kap in sem mrtev, potem pač ne rabim nobene znamke več. Saj bi šlo vse drugače, ko bi hoteli odpreti še drugo okence, toda jaz nisem imel še nikoli tiste sreče, da bi odprli še drugo okence, kadar pridem vsako leto enkrat na pošto... Pred menoj stoji še deset ljudi, večina od njih ima najbrže dosti opravka pri okencu. Če moram vsako leto enkrat pred poštne okence, stoje vedno tu ljudje, ki imajo strašno dosti opraviti... Dobro jutro, gospod Vrtnik! Torej še en tak nesrečnež, ki polovico svojega življenja prestopi in prečaka pred poštne okencem!... Bog, koliko si imajo ljudje pisati! Ko bi jaz ne moral pisati, bi nikoli ne pomočil peresa v tinto. Nikakor ne razumem, kakšno zabavo imajo ljudje od pisarenja pisem... Saj vedno tako dolgo traja, preden pridem na vrsto, če si hočem vsako leto enkrat kupiti 50 parsko znamko, danes sem pa prepričan, da pred eno uro sploh ne pridem na vrsto. Toda, če zdaj odidem in drugič zopet pridem, sem uverjen, da bo še več ljudi tu kakor danes!... Pa kakšna mukopolna vročina je tukaj! Kako strašno, stati med vsemi temi ljudmi, ki te od vseh strani stiskajo, suvajo in zijajo! Kakšen okužen zrak moramo tukaj vdihavati! In kako počasi uradnik dela! Pa če pridem vsako leto enkrat na pošto, da si kupim znamko, je čisto gotovo pri okencu kak začetnik, ki nikamor naprej ne pride... Oh, ljubi Bog, še vedno sta dva pred menoj!

Kolerik: Grom in strela! Zopet vse polno! Taka svinjarija! Tukaj se človek lahko pripravlja na zlato poroko, preden pride na vrsto! Ha seveda, da bi odprli še drugo okence, toga nema! Izključeno! To bi bilo vendar proti uradnemu šimlju! Rajši puste 200 ljudi — toliko jih gotovo stoji pred menoj — ves božji dan čakati!... Ali tega mečkača tu pred okencem res ne bo mogoče več stran spraviti? To je vendar brezmejna nesramnost, zdi se, da za tega drugi ljudje sploh ne eksistirajo... Resnično, ne doživim več, da bi prišel do okenca in si kupil znamko za

25 par!... To tiščanje si najlepše prepovem, kaj pa vendar mislite!... Kakšna pasja vročina je tukaj!... Tristo zlodjev, kakšno dolgočasje je to, rad bi le vedel, kaj za vraga počne ta za okencem. Najbrže zajutrukuje ali pa mora še prečitati časopis. Če stoji ti-soč ljudi pred okencem in čaka, to je vendar egalno!... Še vedno trije pred menoj! Zdaj ne vzdržim več, požvižgam na vse skupaj! (Odide, preden pride do okenca.)

Flegmatik: Hopla, danes je pa dosti ljudi pred okencem! Napravimo si malo udobno, dokler ne pridemo na vrsto; zakaj je tudi klop tukaj!... Zdravo, gospod Patakon, tudi malo postati? Je treba pač majčkeno potrpeti. Jaz imam čas, končno pa moramo tudi priti na vrsto... Meni se smili le uradnik, če gre ves dan tako naprej... Prijetno toplo je tu... Izvolite ščepec tobaka, gospod sosed?... Zdaj jih je pa samo še pet, zdaj moram pa kmalu vstati... (Pri okencu): Dopisnico bi rad danes samo... Hvala... Ah, ali bi mi mogli dati kar še eno... Hvala lepa! Za danes bi bila oba zdaj gotova. Ali pardon, še eno znamko za 50 par. Nikoli ne moremo vedeti, kdaj jo človek rabi... Zdaj pa le kmalu napravite zaključek, gospod uradnik, saj jutri je še en dan! (Pozdravi uradnika s tem, da se dotakne s kazalcem roba klobuka in se obrne k odhodu). Vidite, gospod Patakon, pa je šlo vendar hitreje, kakor smo mislili!

(Po »Dresner Nachrichten«.)

To in ono.

Umrli je posestnik in bivši dolgoletni deželni poslanec Josip Dular, oče predsednika Sekcije p. t. č. činovnikov Jožeta Dularja. Težko prizadetemu tovarišu izražamo globoko sožalje.

— Ali se računa 15% povišica tudi v pokojnino? O tem vprašanju prinaša beogradska »Pravda« z dne 8. decembra sledeča razmotrivanja: Čl. 31. zakona o civilnih državnih uslužbencih pravi: »Po dovršitvi najvišje stopnje osnovne plače pripada uslužbencu za ves čas njegovega nadaljnjega službovanja njegova najvišja osnovna plača, povečana za 15%. Ta povišica se vračuna v pokojnino le onim, ki imajo 35 let službe, ako specialni zakoni ne odredajo drugače. — Ker so bili upokojeni nekateri državni uslužbenci s 35-letno službeno dobo, računajoč v to dobo tudi službo v vojni dvokratno, se je pojavilo vprašanje, ali se jim sme všteti 15% povišica tudi v pokojninske prejemke. — Glavna kontrola, ki ima po čl. 156. zakona o državnih uslužbencih in po čl. 253 fin. zakona za leto 1924-25 pravico, da kontrolira rešitve o pokojninah, odnosno da vlaga proti rešitvam priziv, ako so nepravilne in na državno škodo, ni skozi daljšo dobo zavračala rešitev, s katerimi se je priznavala upokojenecem s 35-letno službo 15% povišica za pokojnino. Zadnji čas je pa izpremenila svoje prejšnje naziranje in je vlagala na take rešitve prizive na državni svet in sedaj si je usvojila stališče, da gre ta povišica za pokojnino le onim državnim uslužbencem, ki imajo 35 let efektivne službe. — To stališče glavne kontrole je iz sledečih razlogov

nepravilno: Glasom drugega odstavka čl. 134. zakona o državnih uslužbencih »imajo na polno penzijo državni uslužbenci pravico po dovršenih 35 letih službe.« Tukaj ni rečeno, kako je treba računati teh 35 let, ali se šteje le efektivno trajanje, ali se računajo vsa leta, ki se splošno računajo v penzijo. Glavna kontrola je zastopala preje stališče, da se računajo v to dobo tudi dvojna leta vojne službe, in tudi državni svet je tega mnenja, ker se istotako računajo tudi aktivnim oficirjem vojna leta dvokratno. To stališče je tudi povsem pravilno, ker bi bil v nasprotnem primeru drugi odstavek čl. 139. nesmiseln. Ako se ta dva odstavka vzporedujeta, je popolnoma jasno, da je treba všteti v penzijo tudi dvojna leta vojne službe. To se še jasneje vidi iz drugega odstavka čl. 239, ki govori o zakonitih službenih letih. Tako govori tudi čl. 140. o »službenih letih«. Toda po čl. 241. »se računa za odredjanje periodičnih stopenj osnovne plače efektivno trajanje državne službe«, kakor se tudi v 2. odstavku tega člena izrečno naglašajo »efektivna službena leta«. Tudi v prvem odstavku čl. 137. se govori o »aktivni službi.« Iz tega je jasno, da je v onih primerih, za katere je odredil zakonodajalec efektivno trajanje službe, to tudi povsod izrečno poudaril. V čl. 31. zakona ne govori zakonodajalec nikjer o efektivnem trajanju službe, temveč samo o 35-letni službeni dobi. — Upajmo, da si državni svet ne bo prisvojil sedanjega naziranja gl. kontrole, temveč da bo zavračal njene prizive proti priznanju 15% povišice za penzijo.

— Člen 152. čin. zakona. V krogu državnih uslužbencev se zelo različno tolmači čl. 125 zakona, ki govori o pomoči onim uslužbencem in njih rodbinam, ki so postali za delo nesposobni, a še nimajo pravice do pokojnine. To različno tolmačenje je dala osrednji komisiji za izvršitev zakona o državnih uslužbencih povod, da je poslala ministrstvu socialne politike svoje mišljenje glede tega vprašanja. — Po mišljenju te komisije, ki deluje pri ministrstvu pravde, se odmeri podpora po zadnji plači po starem zakonu v teh primerih: podporo dobe oni uslužbenci ali njih rodbine, ki so za delo nesposobni ali so umrli po 1. septembru 1923. leta, ko je stopil novi zakon že v veljavo, ako je imel uslužbenec na dan prestanka službe več kakor tri leta državne službe; podporo dobe tudi oni državni uslužbenci, odnosno njihove rodbine, ki so uživali milostno podporo 1. septembra 1923. leta, a rok milostne podpore izteče po 1. septembru 1923. — Podporo daje pristojni resorni minister s svojo odločbo v vsakem konkretnem primeru. Oceniti mora preje, ali so izpolnjeni vsi pogoji za delitev podpore, posebno ako nima progilec nobenih drugih dohodkov, niti ni sposoben za delo. Izplačilo podpore se izvrši potem, kadar soglašava glavna kontrola z ministrovno odredbo. — V onih primerih pa, pri katerih je nastopila okolnost iz čl. 125. zakona pred 1. septembrom 1923. leta, se podela podpora le zakonodavnim potom, to je po prošnji prizadete na narodno skupščino. — O tem mišljenju komisije bosta razpravljala še fin. minister in minister pravde in bosta naknadno izdala definitivno rešitev. Komisija bo prevzela inicijativo tudi za to, da se finansiranje teh podpor omogoči še pred sprejemom rednega proračuna. — Vse prošnje za podporo se nahajajo pri resornih ministrih in naj se prizadeti obračajo neposredno nanje, ako žele pojasnil.

— Legitimacije za polovično vožnjo. Izkaznice za polovično vožnjo državnih uslužbencev so došle na direkcijo državnih železnic. Ker pa ima samo ljubljanska direkcija 16.000 prošenj za nove izkaznice, se bo do izvršitve teh izkaznic posameznim uslužbencem še nekaj tednov zavleklo.

Kongres državnih nameščencev. Letos bo kongres Centralnega saveza državnih uslužbencev v Ljubljani. Vršil se bo 19. in 20. aprila v prostorih »Kazine« (Zvezda). Razen predsedstva in članov uprave iz Beograda se udeležijo kongresa tudi delegati iz vseh večjih mest naše države. Istočasno zboruje v Ljubljani tudi »Narodna zveza duševnih delavcev«. Letošnji kongres bi obravnaval poleg običajnih točk splošnega sporeda še glavna vprašanja, ki zanimajo danes vse državne nameščence, to je: izplačilo razlike na prejemkih od 1. septembra 1923 do 1. maja 1924, revizija uradniškega zakona, stanovanjsko vprašanje itd. Zato priporočamo poštanim uslužbencem, da se tega kongresa udeležijo v obitem številu. Zveza poštne organizacije sicer ni včlanjena v Osrednji Zvezi, vendar ima vsak član poštne zveze pravico prisostvovati temu kongresu, ker smo tudi mi posredni člani Glavnega saveza, kajli Poštni savez, v katerem je včlanjena Zveza, je član Glavnega saveza.

Občni zbor Gospodarske zadruga pošt-nim nameščencev v Ljubljani bo v soboto 16. maja t. l. ob 1/2 20. uri v kurzni dvorani poštne direkcije. Spored: 1. poročilo načelstva, 2. poročilo nadzorstva, 3. sklepanje o letnem zaključku, 4. sklepanje o podelitvi absolutorija, 5. volitev načelstva, 6. volitev nadzorstva, 7. slučajnosti. — Gospodarska zadruga.

Tombola. Dne 19. aprila t. l. priredi »Društvo nižjih poštne uslužbencev« II. veliko javno tombolo na Kongresnem trgu v Ljubljani točno ob 15. uri. Dobitki bodo krasni in sicer 6 tombol in več lepih četvork in petork. Tablice prodajajo vsi pismonoše v Ljubljani, v Šiški, na Viču in v Mostah. Vsaka tablica stane 2 Din 50 par. Kupujte jih pridno!

Člane Sekcije ptč. činovnikov, kateri pričakujejo od Sekcije pismenega odgovora na svoje dopise, poslane Sekciji, prosimo, da malo potrpe. Predsednik Sekcije tov. Du-

lar je namreč nastopil zaradi smrti svojega očeta 15 dnevni dopust. Za časa njegove odsotnosti pa rešuje tajništvo Sekcije samo najnujnejše posle.

— **Zobotehnik.** — Poštno uradništvo opozarjamo na novo ugodnost, ki jo nudi zobotehnik g. Alojzij Bajec v Ljubljani, v hiši gostilne pri »Lozarju« na Trgu sv. Jakoba. Gospod Bajec nudi poštanim ter državnim uslužbencem v splošnem izredno znižane cene za vsa zobotehniška dela in po dogovoru tudi plačila na obroke. G. Alojzij Bajec je znan strokovnjak, ki ima že svojo večletno prakso kot imejitelj lastnega zobotehniškega atelijeja, znan pa tudi izza svojega delovanja pri nekem znamenitem ljubljanskem zobotehniku.

Odgov. urednik Konrad Šegula, Ljubljana.
Izdaja Zveza poštne organizacije za Slovenijo v Ljubljani.
Tiska »Narodna Tiskarna« v Ljubljani.

A. Šarabon veletrgovina v Ljubljani
priporoča špecerijsko blago,
raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke, razno-
vrstno rudninsko vodo.

Ljubljanska gradbena družba z.o.z.

LJUBLJANA, Rimska cesta 13, telefon 527
Gradbeno podjetje, teh-
nična pisarna, parna ža-
ga, tesarstvo za stavbe
in pohištvo.

Manufakturna veletrgovina
FELIKS URBANČ, LJUBLJANA
Sv. Petra cesta št. 1

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega blaga po
nizkih cenah. (22)

TRANSFORMATOR d. z. o. z.
Tel. 715 elektrotehnična tovarna. Tel. 715
Ljubljana, Dunajska cesta št. 75

Fabrikacija vsakovrstnih transformatorjev, reparature električnih
strojev vseh vrst, bogata zaloga motorjev vseh vrst, fabrikacija
stikalnih tabel. Kabel, bakrena žica, kuhala, likalniki, varovalke,
stikala, vrvice. Projekti kompletnih električnih central. Montaža
kompletnih central. Na razpolago pivovrstni strokovnjaki, bogate
izkušnje. Na željo takojšnji obisk

Prašek za pecivo
in
vanilin sladkor
dokazano najboljši

Ne kupi

preje blaga za moške obleke, dokler si ne ogledaš
specijalne zaloge češkega in angleškega sukna na
Miklošičevi cesti št. 4 v Ljubljani. Cene tvor-
niške. Največja izbira — na veliko — na malo.

Josip Ivančič.

Priporoča se radi nizkih cen znana manufakturna
trgovina

A. Potokar, Ljubljana
Šolski drevored št. 8,
pri Zmajskem mostu.

Prodaja blago tudi na obroke po enako nizkih cenah.

Avto vozi

**brez bencina! Kuri z buko-
vim ogljem!**

Jugo-Hag, Ljubljana

Bohoričeva ulica št. 24. Telefon št. 560

SUKNO za moške obleke v nal-
vežji izberli in po najniž-
jih cenah pri

J. GROBELNIK, Ljubljana, Mestni trg 22.

Oljnate barve, lake, firnež, čopiče in vse slikarske in
pleskarske potrebščine nudi trdka

Ravhekar & Derganc
Ljubljana, Pred Skofijo 20.

A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA, Mestni trg 10

priporoča svojo veliko zalogo manu-
fakturnega blaga po najzmernejših cenah

Dobro! Poceni!

Priporočamo najboljše šivalne stroje

Gritzner in Adler

za rodbinsko in obrtno rabo posamezne dele za
stroje in kolesa, igle, olje, potrebščine za šivilje, kro-
jače in čevljarje, brivce in sedlarje, nogavice, palice.

Edino le pri Josip Petelinc Ljubljana,
ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

Sprejemajo se popravila strojev. (17)

Ustanovljeno leta 1888.

Poljanska cesta št. 8. Ustanovljeno 1852

Teod. Korn, Ljubljana

(preje Henrik Korn).

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni
klepar. Instalacija vodovodov.

Naprava strelovodov. Kopalniške in klosetne naprave
Izdolovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak
in med vsake velikosti kakor tudi posod (škafle)
za konzerve. (11)

NA OBROKE

Manufakturno in konfekcijsko etc., obleke
po meri za gospode in dame iz lastne prvo-
vrstne krojačnice dobite proti ugodnemu odpla-
čevanju na obroke le pri trdkli

DAVORIN JOHAN IN DRUGOVI

družba z o. z.

MARIBOR, Tattenbachova ul. 2
Pisarna: Gregoričeva ulica 1.

Zahtevajte vzorce!

Milinković & Co.

tehnično preduzeće 17

Ljubljana, Prešernova ul. 7.

Priporoča se

Odon Koutny

trgovina z orodjem in
tehničnimi potrebščinami

Ljubljana, Aleksandrova 7

Ikalnica platnenega in bombaževega blaga

Siegel & drug d. z. o. z. Ljubljana

Dunajska cesta št. 31.

Telefon 719. Brzjavni: SIGEROS.

Wien Svitavy
Kai I. 55 (C. S. R.)

Tvornica pečatnih znamk, štampilij in emajliranih tablic

ANTON ČERNE

Ljubljana graver Ljubljana

Pečati, klišeji, šablone, plombne klešče, vzvodne
tiskalnice, štanice, modeli za predtiskanje perila, nume-
ratorji, gozdna kladiva itd.

SCHNEIDER & VEROVŠEK

trgovina z železnino na drobno in debelo.
Največja zaloga strojev in orodja za polje-
delstvo in industrijo, kakor tudi bogata iz-
bira vsakovrstne kuhinjske posode in vsega
v železninarsko stroko spadajčega blaga.

LJUBLJANA, DUNAJSKA ŠTEV. 19

Mestni trg 5.
LJUBLJANA

O. BERNATOVIC

trgovina
konfekcijska